

Σωτήριος Κ. Κυβέλος, Η ενδικοφανής προσφυγή, β΄ έκδοση, 2016, σ. 445, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα- Θεσσαλονίκη.

Στη μελέτη «Η ενδικοφανής προσφυγή» ερευνάται, για πρώτη φορά στην ελληνική βιβλιογραφία, το σύστημα των ενδικοφανών προσφυγών, όπως αυτό εμφανίζεται και λειτουργεί στην ελληνική έννομη τάξη. Η μελέτη διαρθρώνεται σε δύο μέρη: α) Στο πρώτο μέρος εξετάζεται η θέση και η λειτουργία της ενδικοφανούς προσφυγής στο ουσιαστικό διοικητικό δίκαιο, αναλύονται, ειδικότερα, οι κανόνες που τη διέπουν και επιχειρείται η εξαντλητική καταγραφή των περιπτώσεων της συγκεκριμένης προσφυγής που απαντούν στο ελληνικό δίκαιο, β) Στο δεύτερο μέρος αναλύεται η διαπλοκή της ενδικοφανούς προσφυγής με τη διοικητική δίκη και η σχέση της με τα ένδικα βοηθήματα.

Η μελέτη εκπονήθηκε σε μία περίοδο όπου η συζήτηση στην ελληνική έννομη τάξη για τη ριζική μεταρρύθμιση του συστήματος των ενδικοφανών προσφυγών βρίσκεται στο επίκεντρο των νομικών ανησυχιών και αναζητήσεων. Υπό το πρίσμα των συζητήσεων αυτών, τα πορίσματα της παρούσας μελέτης επιχειρούν να αναδείξουν την εγγενή δυνατότητα της ενδικοφανούς προσφυγής να αποτελέσει εναλλακτικό μέσο αποτελεσματικής έννομης προστασίας που θα συμβάλει επιπρόσθετα και στην επιτάχυνση της διοικητικής δίκης, ανάγκες που αποτελούν βασικό πρόσταγμα της σύγχρονης εποχής.

Στη δεύτερη έκδοση της παραπάνω μελέτης που έλαβε χώρα τρία χρόνια μετά την πρώτη έκδοση δόθηκε έμφαση στις πρόσφατες νομοθετικές εξελίξεις και αξιοποιήθηκε η νεότερη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Η σημασία της μελέτης ενισχύεται από το γεγονός ότι εκπονήθηκε σε μια περίοδο επιβεβλημένης, λόγω των συνθηκών, ευρείας διοικητικής μεταρρύθμισης, δείχνοντας τον δρόμο και τα όρια των αναγκαίων αλλαγών στον συγκεκριμένο τομέα. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της επισήμανσης των κενών των επιμέρους ρυθμίσεων, της ανάδειξης των εμπειρικών λύσεων του ελληνικού δικαίου, της αξιοποίησης των συναφών αλλοδαπών προτύπων και της διατύπωσης ενός ολοκληρωμένου συστήματος τεκμηριωμένων προτάσεων για τη βελτίωση του ισχύοντος νομικού πλαισίου.

Δημήτριος Φινοκαλιώτης, Υπ. Δ.Ν., Δικηγόρος, Μέλος Δ.Σ. Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης (ΔΣΘ), Μέλος ΔΣ Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων